

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії Рівненського
державного гуманітарного університету

проф. Р.М. Пустоловський
«*Р.М. Пустоловський*» 2019 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 035 ФІЛОЛОГІЯ (ГЕРМАНСЬКІ МОВИ (АНГЛІЙСЬКА) ТА
ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО))
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра**

Схвалено вченою радою факультету іноземної філології
Протокол № 2 від 26 лютого 2019 р.

Голова вченої ради

Факультету іноземної філології

проф. Г. І. Ніколайчук

Розробники: проф. Деменчук О.В.
доц. Аладько Д.О.
доц. Константінова О.В.
доц. Нестерук С.М.

Рівне – 2019

Програма фахового випробування зі спеціальності 035 Філологія (Германські мови (англійська) та літератури (переклад включно)) для вступників на здобуття освітнього ступеня вищої освіти «Магістр» на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра / О.В. Деменчук, Д.О. Аладько, О.В. Константінова, С.М. Нестерук. – Рівне : РДГУ, 2019. – 15 с.

Розробники:

Деменчук О.В., доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету

Аладько Д.О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету

Константінова О.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської Рівненського державного гуманітарного університету

Нестерук С.М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії літератури та славістики Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензенти:

Мізін К.І., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.

Потапчук С.С., кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Національного університету водного господарства та природокористування

Назарець В.М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедрою української літератури ПВНЗ «Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука».

Програма фахового випробування зі спеціальності 035 Філологія (Германські мови (англійська) та літератури (переклад включно)) для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра визначає вимоги до рівня підготовки вступників, зміст основних освітніх компетентностей, критерії оцінювання знань вступників, містить список рекомендованої літератури, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри романо-германської філології
Протокол № 2 від «7» лютого 2019 р.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Зміст вступного випробування	5
3. Критерії оцінювання знань вступників.....	13
4. Список рекомендованої літератури.....	14
5. Інформаційний ресурс.....	15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування з англійської мови має на меті визначити рівень підготовки вступників до магістратури в галузі іноземних мов, виявити теоретичні і практичні навички спеціалістів з англійської мови. Тому теоретичні і практичні питання з практичного курсу іноземної мови обов'язково включаються в кожен екзаменаційний білет.

Програма включає також найважливіші теми з інших мовознавчих дисциплін: теоретичної фонетики, теоретичної граматики, лексикології та історії мови, стилістики тощо.

Вимоги до підготовленості вступників.

Вступники повинні:

- вільно користуватися іноземною мовою у професійних наукових та інших цілях;
- володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні;
- знати синтаксичні, семантичні та фонетичні правила і закономірності іноземної мови;
- використовувати соціокультурні знання і вміння в іншомовній комунікації;
- застосовувати культурологічну інформацію у професійній діяльності;
- реалізовувати наукові дослідження, оцінювати й аналізувати власний навчальний досвід та удосконалювати свої навчальні стратегії;
- використовувати власний досвід оволодіння іншомовним мовленням у викладацькій діяльності;
- удосконалювати мовленнєву підготовку шляхом використання автентичних іншомовних матеріалів; демонструвати впевненість і позитивну мотивацію у користуванні іноземною мовою;
- усвідомлювати роль учителя як у шкільному, так і в позашкільному оточенні.

Порядок проведення вступного випробування.

Вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Рівненського державного гуманітарного університету.

Допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, що засвідчує особу (паспорт).

Фахове випробування проводиться в усній формі, що передбачає надання відповідей на питання екзаменаційних білетів. Вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних завдань, заміна завдань не дозволяється. Екзаменаційні білети складаються відповідно до даної програми, друкуються на спеціальних бланках за встановленим зразком та затверджуються головою приймальної комісії Рівненського державного гуманітарного університету.

Під час фахового випробування вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань. Натомість вступнику не дозволяється користуватися сторонніми джерелами інформації (електронними, друкованими, рукописними) та порушувати процедуру проходження фахового випробування, що може бути причиною для відсторонення вступника від вступних випробувань.

Для письмового запису відповідей на екзаменаційні завдання використовуються аркуші усної відповіді відповідного зразка. Після внесення вступником відповіді до зазначеного аркушу він ставить під нею свій підпис, що підтверджується підписами голови та екзаменаторами фахової атестаційної комісії.

Порядок оцінювання відповідей вступників.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора.

Оцінки відповіді кожного вступника визначаються за 200-бальною шкалою.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

I завдання має на меті виявити рівень сформованості вмінь вступників із читання, літературного перекладу фрагментів та інтерпретації уривків з оригінальних творів художньої та наукової літератури.

Обсяг уривку: 1-2 сторінки машинописного тексту.

Час підготовки: 40-50 хвилин.

Відповідь вступника передбачає непідготовлене читання вголос 10-12 рядків, указаних екзаменатором, а також літературний переклад частини уривку українською мовою без словника, але з використанням глосарію.

Інтерпретація тексту включає літературний коментар та розкриття особливостей індивідуального авторського стилю; короткий зміст уривку; фрагментарний лінгвостилістичний аналіз, під час якого вступник повинен визначити роль та місце стилістичних засобів у побудові смислової перспективи тексту, показати вміння аналізувати текст як єдине художнє ціле, базуючи його інтерпретацію на зіставленні та врахуванні взаємних мовних засобів художнього зображення, до яких вдається автор тексту.

II завдання передбачає організацію бесіди з актуальних проблем сучасного життя України та країн, мова яких вивчається, на основі заданої мовленнєвої ситуації та конкретного комунікативного завдання.

Мовленнєві ситуації з англійської мови

1. It has been said, 'Not everything that is learned is contained in books'. Compare and contrast knowledge gained from experience with knowledge gained from books. In your opinion, which source is more important? Why?

2. You need to travel from your home to a place 40 miles away. Compare the different kinds of transportation you could use. Tell which way of travelling you would choose. Give specific reasons for your choice.

3. Television, newspapers, magazines, and other media pay too much attention to the private lives of famous people such as public figures celebrities. Use specific reasons and details to explain your opinion.

4. How do movies or television influence people's behavior? Use reasons and specific examples to your answer.

5. Music tells us something about culture. What does the music of your country reveal about the culture of your country? Use reasons and specific examples to support your answer.

6. Only people who earn a lot of money are successful. Do you agree or disagree with this definition of success? Use specific reasons and examples to support your opinion.

7. When people move to another country, some of them decide to follow the customs of the new country. Others prefer to keep their own customs. Compare these two choices. Which one do you prefer? Support your answer with specific details.

8. What are some important qualities of a good teacher? Use specific details and examples to explain why these qualities are important.

9. Computers are indispensable in foreign language teaching. Give specific reasons and examples to explain your opinion.

10. There's never a problem child, there are only problem parents. Use specific reasons and examples to support your opinion.

11. To some people reading is a relaxation as to other people is a game of cards, for examples. Do you belong to such kind of readers? If so, what authors and books do you prefer for this sort of easy reading?

12. The stricter the punishment, the lesser the crime rate. Use reasons and specific examples to support your opinion.

13. Some young adults spend a great amount of their free time practicing sports. Use specific reasons and examples in your answer.

14. Entertainers such as actors, singers, and comedians contribute as much to society as professionals such as doctors, engineers, and teachers. Use reasons and specific examples to support your opinion.

15. Every generation of people is different in important ways. How is your generation different from your parents' generation? Use specific reasons and examples to explain your answer.

16. During the last years environment protection has become a vital necessity for people. What do you think has stimulated man's interest in the problem of environment? Support your answer with specific examples.

17. The year 2020. What changes in television would you expect to have taken place? Support your answer with specific reasons.

18. Because of developments in communication and transportation, countries are becoming more and more alike. How is your country becoming more similar to other places in the world? Use specific examples and details to support your answer.

19. A great painting enriches our experience of life, just as great poem does or great musical composition. Give specific reasons to support your opinion.

20. Someone who was considered an educated person in the past (for example, in your parents' or grandparents' generation) would not be considered an educated person today. Use specific reasons and examples to support your answer.

21. There is a great variety of leisure-time occupations. Give the examples of indoor and outdoor activities, their positive and negative (if any) consequences.

22. It is generally accepted that a lazybones doesn't do much activity and maybe doesn't have a hobby which can make him crazy about it. What can be the alternative to get him interested in life?

23. The younger generation knows best. Use reasons and specific examples to support your opinion.

24. Only stricter traffic laws can prevent accidents. Use reasons and specific examples to support your opinion.

25. Parents are too permissive with their children nowadays. Support your answer with specific details.

26. Advertisers perform a useful service to the community. Support your answer with specific details.

27. The only thing people are interested in today is earning more money. Use reasons and specific examples to support your opinion.

28. Childhood is certainly not the happiest time of the life. Use reasons and specific examples to support your opinion.

29. The only way to travel is on foot. Support your answer with specific details.

30. People should be rewarded according to ability, not according to the age and experience. Use reasons and specific examples to support your opinion.

31. The most important of all human qualities is a sense of humour. Use reasons and specific examples to support your opinion.

32. The invention of the Internet has made it possible to communicate with people around the world and to gather information on any topic. Do you think it is really useful?

33. Which rules do you think it is important to keep when you work, study, communicate with other people? Why? Use reasons and specific examples to support your opinion.

34. Try and explain why the press is often called a mirror of current events. Support your answer with specific details.

35. What makes the person educated? Use reasons and specific examples to support your opinion.

36. "There is no place more delightful than home". Support your answer with specific details.

37. TV plays an important role in modern life. Speak about advantages and disadvantages of television. Use reasons and specific examples to support your opinion.

38. Give your idea of the ideal relationship in a family. Support your answer with specific details.

39. It is our responsibility to preserve this planet for future generations. Use reasons and specific examples to support your opinion.

40. If you don't think about the future, you cannot have one. Support your answer with specific details.

III завдання

Мета визначення рівня володіння вступником питань теоретичного курсу англійської мови, а саме теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лексикології, стилістики тощо.

Теоретична підготовка вступника вимагає знання основ теорії мови, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи мови, правил та закономірностей її функціонування в процесі іншомовної комунікації.

Розкриття питання з теорії мови передбачає змістовну, логічну, чітку, зв'язну, виразну відповідь вступника на теоретичне питання, вміння показати смислові, структурні, загальні та відмінні особливості мовних явищ у запропонованому тексті.

Відповідь на теоретичне питання передбачає вільне володіння іноземною мовою, а також включає здатність та готовність вступника реалізувати одержані знання з теорії мови у своїй практичній діяльності.

Пропонуються такі програми з теоретичних курсів.

Програма з курсу «History of English»

Modern Germanic languages. Origin of the English language. Ancient Germanic tribes. Latin influence on the OE vocabulary. The Roman conquest. The Anglo-Saxon conquest. Chronological division in the history of English. The London dialect. Borrowings from Celtic. Old English written records. The Norman Conquest. Effects of the Scandinavian Invasions. Historical background from the 11-th to 15-th centuries. Short Survey of periods in the History of English. OE vocabulary. Effects of the Norman Conquest. Linguistic features of Germanic languages.

Програма з курсу «Lexicology»

The morphemic analysis of the word. Affixation as a productive type of English word-formation. Compounding in English word-building. Conversion as a striking feature of English. The role and place of shortening in the system of English word-formation. Polysemy as a characteristic feature of Modern English. The problem of synonymy and homonymy in present-day English. Antonymous semantic relations of English words. Metaphors in English vocabulary. Metonymy as a semantic universal. English words in the process of time. The peculiarities of Canadian English. British and American variants of the English language. Lexical peculiarities of Canadian English. Lexical and semantic peculiarities of Australian English. The Celtic borrowings in the English language. The problem of classical borrowings in English. The Norman Conquest and its linguistic consequences. The contribution of Scandinavian borrowings in the English vocabulary. Phraseology as a part of the English vocabulary. Controversial problems in the field of terminology. Survey of the development of terminology studies in the XXth century. Lexical and semantic peculiarities of terminological systems in Modern English. The problem of polysemy and synonymy in terminological systems in Modern English. The role and status of phrasemes in terminological systems of Modern English. The role and status of lexemes in terminological system of present-day English.

Програма з курсу «Stylistics»

Stylistics as a branch of general linguistics. The definition of style. Individual style of a writer. Literary genres. Expressive means and stylistic devices. Phonetic expressive means of the English language. Morphological expressive means. Lexical expressive means; denotative and connotative meaning. Syntactical expressive means. Varieties of language. The development of the

English literary (standard) language. Meaning from a stylistic point of view. Logical, emotive and nominal meaning. Literary, neutral and colloquial layers of the English word-stock. Special literary vocabulary. Special colloquial vocabulary. Functional styles of the English language. Syntactical expressive means and stylistic devices. Slang and jargon words. Proverbs and sayings.

Програма з курсу «Theoretical English Grammar»

General characteristics of language as a system. Grammar, its subject and methods. Morphological classification of languages. The morpheme. Definition. Assigned features. Types of morphemes. The word. Definition, morphological structure. Types of word stems. Word classification into parts of speech. Different principles. General characteristics of nouns as a part of speech (semantic, morphological, syntactical). General characteristics of the verb as a part of speech (semantic, morphological, syntactical). The adjective. Definition. Morphological and syntactic characteristics. The pronoun. Definition. Classification. The numeral. Definition. Morphological and syntactic characteristics. The article. General notion. General characteristics of the syntactical level of English language. Sentence. Definition of the sentence. Different views and their consistency. Classification of sentences. Communicative types of sentences. Simple sentence. Constituent and paradigmatic structure. Classification of composite sentences. Complex Sentence. Classification of subordinate clauses. Compound Sentence. Definition, general characteristics of structural peculiarities and syntactic relations. Principal parts of the sentence. Their types and kinds. The subject as a constituent of the sentence. Types and kinds of the subjects. The predicate as a constituent of the sentence. Definition. General characteristics. Types and kinds of the predicates. Secondary Parts. Object. Definition. Classification of objects and general characteristics. Secondary Parts. The attribute. Ways of expressing the attribute. Secondary Parts. The adverbial modifier. Definition and classification. Ways of expressing the adverbial modifier. Sentence in the Text.

Програма з курсу «Theoretical Phonetics»

Classifications of phonetic styles. The phoneme as a minimal abstract linguistic unit. The system of English phonemes. Consonants: the principles of classification. Vowels: the principles of classification. Stylistic modifications of sounds. Assimilation and its types. Accommodation, reduction, elision. Syllabic structure of English words. Syllable formation, syllable functions. Intonation and its components. Intonation functions. Intonation and teaching English. English-based pronunciation standards of English.

Програма з курсу «Світова література»

Антична література. Міф як утілення духовно-етичної системи цінностей давньої людини.

Гомер «Іліада» та «Одіссея». Композиційна своєрідність поем. Епічний ідеал античного воїна-героя (Ахілл, Гектор). Характер взаємин героїв та богів. «Гомерівське питання». Лексико-художні засоби твору.

Джерела античного театру. Давньогрецька трагедія. Походження трагедії. Структура давньогрецької трагедії, її основні характеристики, розуміння трагічного давніми греками. Творчість Есхіла, Софокла, Евріпіда. Давньогрецька комедія. Творчість Аристофана.

Римська література. Публій Вергілій Марон «Енеїда» Історія створення та загальна характеристика сюжету. Історична місія Риму у світовому розвитку народів.

Значення античної літератури для розвитку європейської літератури.

Література Середніх віків. Середні віки як культурно-історична доба. Жанрово-стильова система середньовічної літератури.

Героїчний епос як один із провідних жанрів середньовічної літератури: «Пісня про Роланда», «Пісня про мого Сіда», «Пісня про Нібелунгів».

Лицарська (куртуазна) література. Лірика трубадурів і труверів. Лицарський роман, його типологія. «Роман про Трістана та Ізольду».

Міська та народна література. Фабліо та шванки. «Роман про Лиса»: композиція твору, його спрямованість, головні образи.

Данте. «Божественна комедія»: історія створення, сутність назви та особливості композиційної побудови твору. Духовний та моральний сенс подорожі героя. Алегоричне значення образів Поета, Вергілія, Беатріче. Християнські та античні традиції у творі.

Література доби Відродження. Відродження як культурно-історична доба. Література італійського Відродження. Франческо Петрарка. Оспівування краси природи та кохання до Лаури («Книга пісень»). Художня та психологічна своєрідність лірики Петрарки.

Джованні Боккаччо як зачинатель нової європейської прози. Збірка новел «Декамерон»: її композиція, тематичне багатство. Майстерність Бокаччо-новеліста.

Література французького Відродження. Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель». Гуманістичні ідеї роману. Гротеск і гіпербола як основні виражальні засоби.

Література іспанського Відродження. Характеристика творчості Сервантеса. «Дон Кіхот». Проблематика. Композиція. Протиставлення ідеалізму Дон Кіхота тверезій розсудливості Санчо Панси.

Література англійського Відродження. Творчість В.Шекспіра. «Шекспірівське питання». Періодизація творчості. Жанрова розмаїтість та багатоплановість спадщини Шекспіра. Жанр комедії і трагедії у Шекспіра («Ромео і Джульєтта», «Гамлет», «Отелло», «Король Лір»). Проблематика і специфіка жанру сонета.

Література 17 століття. Література бароко: найвидатніші представники (Дж. Мільтон, Педро Кальдерон, Джон Донн), провідні теми, стильове новаторство лірики.

Педро Кальдерон. «Життя – це сон». Педро Кальдерон – видатний драматург і поет іспанського бароко. «Життя – це сон» як втілення світоглядних і художніх принципів бароко. Філософсько-моральний конфлікт драми.

Література класицизму. Узагальнення теоретичних засад класицистичної літератури в трактаті Нікола Буало «Мистецтво поетичне» (античність як естетичний канон, культ розуму, правило «трьох єдностей» у драмі, розмежування високих та низьких жанрів).

Драматургія французького класицизму. П.Корнель, Ж. Расін. Мольєр – французький комедіограф, актор, театральний діяч. Провідні теми комедій Мольєра.

Література 18 століття. Провідні концепції Просвітництва: «природної людини» та «громадянина світу». Література як основний засіб пропаганди просвітницьких ідей.

Даніель Дефо «Життя й незвичайні та дивовижні пригоди Робінзона Крузо». Віддзеркалення в історії Робінзона Крузо шляху людства до цивілізації, віри автора в силу людського розуму. Жанр робінзонади у творчості письменника.

Джонатан Свіфт. «Мандри до різних далеких країн світу Лемюеля Гулівера». Сатиричне змалювання державного устрою, законів та звичаїв Ліліпутії. Образ Гулівера: людяність, мужність, допитливість, витримка.

Йоганн Вольфганг Гете. Трагедія «Фауст». Історія створення, композиція та проблематика. Гетівське розуміння проблеми справжнього сенсу буття як невпинного пошуку. Образ Фауста як втілення динамізму нової європейської цивілізації. Пошуки сенсу буття і призначення людини. Опозиція Фауст – Мефістофель. Тема кохання Фауста й Маргарити. Фауст як один із вічних образів.

Література 19 століття. Загальні відомості про добу романтизму. Специфіка романтичного світосприйняття. Ствердження культу краси в мистецтві. Риси героя-романтика: поривання до волі, творча фантазія, надзвичайний розмах почуттів, спроможність на індивідуальний бунт проти світу.

Вальтер Скотт – фундатор жанру світового історичного роману. Особливості романів Скотта. Широка панорама життя середньовічної Англії у романі «Айвенго».

Джорж Байрон – англійський поет-романтик. Провідні мотиви творчості: теми «світової скорботи», втечі від світу. «Байронізм». Романтична поема «Паломництво Чайльд-Гарольда». Образ Чайльд-Гарольда як утілення байронічного героя. Українська та східна теми у творах «Мазепа», «Корсар», «Манфред», «Дон Жуан».

Ернст Теодор Амадей Гофман – німецький романтик. Протиставлення творчої людини і бездуховного філістера – основний конфлікт творів: «Золотий горнець», «Життєва філософія kota Мура». Сатирично-філософський зміст казки «Малюк Цахес на прізвисько Цинобер».

Віктор Марі Гюго. Особливості змалювання боротьби добра й зла у романі «Собор Паризької Богоматері». Життєві долі Есмеральди, Квазімодо, Клода Фролло. Образ Собору. Антитеза як основний прийом побудови твору.

Едгар По – як засновник жанру інтелектуального детективу. Романтика розкриття таємниці, «пригоди думки», відчуття насолоди від процесу пізнання у творах «Золотий жук», «Вбивство на вулиці Морг».

Волт Вітмен. Особливості творчого розвитку В. Вітмена. Новаторський характер його лірики. Поетична збірка «Листя трави»: особливості композиції, тематика. Розкриття теми єдиного людства, соціальної й природної рівності усіх форм буття. Нові засади бачення й зображення людини.

Реалізм XIX століття, його світоглядне та естетичне підґрунтя. Посилена увага до психологічного та соціального аналізу – характерна риса реалізму XIX століття.

Стендаль - один із фундаторів французького реалізму. Роман «Червоне й чорне». Показ в образі Жульєна Сореля трагічної внутрішньої боротьби, сильних пристрастей та егоїстичного розрахунку. Композиція твору та його символіка.

Оноре де Бальзак – автор багатотомної «Людської комедії»: основні принципи побудови, тематико-жанровий склад, універсальність задуму. Проблема уявних та справжніх життєвих цінностей у повістях «Гобсек», «Батько Горіо», «Втрачені ілюзії». Зображення влади золота як руйнівної сили.

Глибина психологічного аналізу у творі Гюстава Флобера «Пані Боварі».

Змалювання соціальних контрастів і моральних конфліктів англійського суспільства у творах Ч.Діккенса.

Шарль Бодлер – пізній романтик і предтеча символізму. Пристрасні пошуки краси в оточенні вульгарного буржуазного існування – стрижень збірки «Квіти зла». Проблема взаємин краси й зла. Трактування предметних образів як «видимих проявів» душевних рухів.

Олександр Пушкін. Провідні мотиви лірики (пейзажна, філософська та інтимна лірика). «Євгеній Онегін» – соціально-психологічний роман у віршах. Онегін як утілення типу «зайвої людини». Гармонія внутрішнього світу Тетяни. Пушкінське переосмислення типу романтика в образі Ленського.

Михайло Лермонтов. Провідні мотиви творчості. Характер взаємин ліричного героя з природним світом. «Герой нашого часу» – морально-психологічний роман про долю покоління 40-х років XIX століття. Романтичні «байронічні» риси образу Печоріна, моральні наслідки його конфлікту з навколишнім світом.

Микола Гоголь. Вплив української культури на розвиток його творчості. Романтика українських легенд та казок у циклі «Вечори на хуторі поблизу Диканьки». Зображення історичних подій в Україні, побуту й звичаїв Запорозької Січі в повісті «Тарас Бульба». «Мертві душі» – соціально-історичний та філософсько-етичний аспекти аналізу російського життя. Галерея поміщицьких типів. Сутність авантюри Чичикова, функції його образу у розвитку сюжету, розкритті авторського задуму. Жанр і композиція твору.

Творчість Федора Достоевського. Проблеми пошуків духовних орієнтирів та морального вибору в романі «Злочин і кара». «Суперечливість» теорії Раскольникова. Осмислення шляхів «сильної» особистості та «маленької» людини.

Історична епопея Льва Толстого «Війна й мир». Філософські роздуми автора про історію, особистість і народ. Утілення різних шляхів пошуків сенсу буття (Андрій Болконський, П'єр Безухов). Уособлення ідеалу «природної» краси в образі Наташі Ростової. Художнє дослідження сімейних стосунків у романі «Анна Кареніна».

Антон Чехов. Сутність чеховського перевороту в драматургії, зображення трагізму «дрібниць життя» в оповіданнях А.Чехова. Художні особливості оповідань: роль символічної

деталі, психологічного підтексту, відкритого фіналу. Викриття штучності людських почуттів, проявів бездуховності («Людина у футлярі», «Дама з собачкою», «Скрипка Ротшильда»). Висміювання боягузтва, підлабузництва, безвідповідальної наївності в оповіданнях автора («Хамелеон», «Говстий і тонкий», «Зловмисник»). Сенс назв творів. «Вишневий сад». Проблема життєвого вибору інтелігенції початку ХХ століття. Символічні значення образу вишневого саду. Символічний підтекст твору.

Література 20 століття. Модернізм і авангардизм. Основні риси та стадії модернізму. Філософсько-естетичні засади європейського символізму, його видатні представники (П.Верлен, А.Рембо, С.Мелларме, М.Метерлінк).

Англійський естетизм як художнє явище (кінець 60-х – початок 90-х років ХІХ ст.). Провідні ідеї естетизму, їх формування у працях Джона Рьоскіна.

Творчість Оскара Уайльда як вираження ідей естетизму. Ідея мистецтва як ілюзії, «мистецтва брехні». Роман «Портрет Доріана Грея».

«Нова драма» в англійській літературі. Джордж Бернард Шоу як творець «драми-дискусії» Роль міфологічного мотиву в організації п'єси «Пігмаліон». Тлумачення назви і жанрового підзаголовку («роман-фантазія»). Проблематика драми: морально-етична, соціальна, філософська, наукова. Тлумачення проблеми англійської фонетики. Система персонажів п'єси. Художня своєрідність п'єси. Використання парадоксів.

Формування модерністського роману. Література «потoku свідомості» – визначне явище модерністської прози. Творчість Джеймса Джойса, «батька модерністського роману». Роман «Улісс». Проблема міфотворчості в мистецтві модернізму. Широкий культурологічний контекст роману (символіка мистецтва, частин тіла, кольорів, музики тощо). Стилізація і пародіювання різних жанрів у романі. Значення роману «Улісс» для становлення європейського високого модернізму.

Жанр антиутопії у світовій літературі: Замятін «Ми», Олдос Хакслі «Цей дивний, новий світ», Оруел «1984». Особливості жанру-антиутопії, його витоки.

Літературний процес у США на рубежі віків. Своєрідність реалізму в американській літературі. Творчість Марка Твена. Джек Лондон. «Мартін Іден» – соціально-реалістичний роман. Трагедія митця з народу в буржуазному суспільстві. Теодор Драйзер. Тема «американської мрії» у Драйзера. Роман «Сестра Керрі». Соціальне та естетична проблематика роману.

Ернест Міллер Хемінгуей - письменник, журналіст, кореспондент. Новаторство прози. Романи Хемінгуея про «втрачену генерацію». Герой письменника / «герой кодексу»/. Філософська повість-притча «Старий і море» - гімн людській праці, волі і мужності. Е. Хемінгуей - майстер новелістики /оповідання із збірок «В наш час», «Переможець не одержує нічого», оповідання «Сніги Кіліманджаро»/.

«Срібна доба» російської поезії. Розмаїття літературних напрямів, течій шкіл. Трагічні долі митців «срібної доби». Творчість Олександра Блока. Анна Ахматова – представниця акмеїзму. Сергій Єсенін – співець російської природи.

Художні особливості прози Олександра Купріна та Івана Буніна.

Михайло Булгаков. Життєвий і творчий шлях. «Майстер і Маргарита». Світ біблійної давнини, радянської сучасності й фантастичної «демоніади» в творі. Ствердження цінності творчості і кохання та їхньої рятівної сили в долях майстра і Маргарита. Переосмислення євангельських сюжетів і образів у творі, прийом «роману в романі». Особливості композиції, художнього часу й простору, наскрізні мотиви.

Інтелектуальний роман як своєрідний літературний жанр. Представники інтелектуальної романістики у світовій літературі: Томас Манн, Герман Гессе, Вільям Фолкнер. Вільям Голдінг.

Проблеми моральної сутності прогресу в романах Голдінга («Володар мух», «Шпиль», Піраміда», «Ритуали плавання»). Творчість Джона Фаулза. Філософські романи письменника. Концепція життя як гри, театру.

Філософія екзистенціалізму, її вплив на французьку літературу 50-60 роках. Жан-Поль Сартр як теоретик і практик екзистенціалістської літератури. Альбер Камю. Екзистенціалістська концепція буття, існування людини в «Міфі про Сізіфа». Художнє осягнення подій Другої світової війни у світлі екзистенціалістської філософії у романі «Чума». Поняття про «роман-притчу».

Модерністські та неоавангардистські тенденції в драматургії та прозі 50-60-х років. «Театр абсурду», його витoki, естетичні засади. Представники «театру абсурду»: Ежен Йонеско і Семюель Беккет.

Постмодернізм як один з найзначніших напрямів мистецтва ХХ століття, його теоретичні засади й художня практика.

«Чорний гумор» - один із варіантів американського постмодернізму. Представники Т.Пінчон, Д.Хоукс, Д.Барт, Д.Бартельмі, Кен Кізі та ін. Огляд найзначніших явищ в американській літературі 80-90-х років.

Макс Фріш. Проблема ідентичності людини самій собі в романах «Штіллер», «Гомо Фабер», «Назву себе Гантенбайн». Фрідріх Дюрренматт. Художнє дослідження феномена влади - філософсько-етичне підґрунтя драматургії автора.

Постмодернізм в італійській літературі. Творчість Умберто Еко – теоретика, семіотика, культуролога, письменника. Роман «Ім'я троянди».

Своєрідність латиноамериканської літератури. Габріель Гарсія Маркес. Роман «Сто років самотності». Творчий доробок Хорхе Луїса Борхеса.

Милорад Павич «Хазарський словник» як яскравий приклад гіпертексту. Концепція «Хозарського словника»: пересторога розчиненню народів у вирі глобалізації сучасного світу; невміння або небажання людини, народу, релігійної конфесії зрозуміти інших як «метафора нашого світу». Улюблені художні засоби письменника.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Загальні критерії оцінювання

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за 200-бальною шкалою. Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Відповіді вступника на теоретичні питання елементарні, фрагментарні, зумовлюються початковими уявленнями про зміст мовознавчих і літературознавчих категорій. У відповідях на практичні та творчі завдання вступник не виявляє самостійності, демонструє невміння аналізувати діяльність учасників навчально-виховного процесу, приймати рішення.

II рівень – середній. Вступник володіє певною сукупністю теоретичних знань, практичних умінь, навичок, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями здійснювати пошукову, евристичну діяльність, самостійно здобувати нові знання.

III рівень – достатній. Вступник знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.

IV рівень – високий. Передбачає глибокі знання з мовознавства і літературознавства, ерудицію, вміння застосовувати знання творчо, здійснювати зворотній зв'язок у своїй роботі, самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Відповідь вступника свідчить про його уміння адекватно оцінити власні здібності, можливості, рівень домагань, психологічні особливості; вибрати найефективніший варіант поведінки в тій чи іншій ситуації; регулювати власні емоційні стани, долати критичні педагогічні ситуації тощо.

Таблиця відповідності

рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей вступників під час фахового випробування

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий відповіді вступника невірні, фрагментарні, демонструють нерозуміння програмового матеріалу в цілому	0-99	незадовільно
Середній відповіді вступника визначаються розумінням окремих аспектів питань програмного матеріалу, але характеризується поверховістю та фрагментарністю, при цьому допускаються окремі неточності у висловленні думки	100-149	задовільно
Достатній відповіді вступника визначаються правильним і глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу, але при цьому допускаються окремі неточності непринципового характеру	150-179	добре
Високий відповіді вступника визначаються глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ажнюк Б.М. Англійська фразеологія у культурно-етнічному висвітленні. – К., 2003.
2. Блох М.Я. Теоретическая грамматика английского языка. – М., 2005.
3. Бонк Н.А., Котий Г.А., Лукьянова Н.Л. Учебник английского языка. – Ч. 1. – М., 2009.
4. Бонк Н.А., Котий Г.А., Лукьянова Н.Л. Учебник английского языка. – Ч. 2. – М., 2009.
5. Велівченко В.Ф. Лекції з теоретичної граматики англійської мови (англійською мовою) / Навчальний посібник для студентів старших курсів вищих навчальних закладів, що навчаються за спеціальністю «Англійська мова та література». – Черкаси, 2003.
6. Дворжецька М.П. та ін. Фонетика англійської мови: фоностилістика і риторика мовленнєвої комунікації. – Вінниця, 2005.
7. Кунин А.В. Курс фразеології сучасного англійського мови. – Дубна, 2003.
8. Леонтьєва С.Ф. Теоретическая фонетика современного английского языка: Учеб. для студентов педагогических вузов и университетов. – М., 2011.
9. Михальчук Н.О., Курята Ю.В., Касаткіна-Кубишкіна О.В., Фрідріх А.В. Практична фонетика англійської мови. – Рівне, 2015.
10. Мореховская Э.Я. Основы теоретической грамматики английского языка. – К., 2002.
11. Парашук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови. – Вінниця, 2005.
12. Практический курс английского языка. 1-4 курс / Под ред. В.Д. Аракина. – М., 1998.
13. Словообразование в современном английском языке / Бортничук Е.Н., Василенко В.Д./ Пастушенко Л.П. – К, 2008.
14. Харитончик З.А. Лексикология английского языка. – Минск, 2010.
15. Abbs V. Freebaim I. New Blueprint. 1, 2, 3, 4. Longman.
16. Antipova E. Ya. Et al. English Intonation. – М., 1985.
17. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course. – Vinnitsya, 2007.
18. Baker A. Ship or Sheep. An intermediate pronunciation course. – Cambridge, 2001.
19. Bell J., Gower R. Matters, Elementary. – L., 2008.
20. Bell J., Gower R. Matters, Pre-Intermediate. – L., 2008.
21. Bell J., Gower R. Matters, Intermediate. – L., 2008.
22. Bell J., Gower R. Matters, Upper Intermediate. – L., 2008.
23. Cross D.A. A Practical Handbook of Language Teaching. – L., 2005.
24. Greenall S. Reward. Upper Intermediate. Macmillan/ Heinemann.
25. Obee B., Evans V. Upstream Upper Intermediate (student's book). – L., 2003.
26. Obee B., Evans V. Upstream Upper Intermediate (workbook). – L., 2003.
27. Cross D.A. A Practical Handbook of Language Teaching. – L., 2011.
28. Reid J.M. The Process of Paragraph Writing. – New Jersey, 2004.
29. Reid J.M. Basic Writing. – New Jersey, 2011.
30. Reid J.M. The Process of Composition. – New Jersey, 2000.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

Практичний курс англійської мови

1. British newspapers online: <http://www.wrx.zen.co.uk/britnews.htm#.VI8n3O8SiG4>.
facebook
2. US newspapers online: <http://www.us-newspapers-online.com/>
3. BBC Learning English videos on You Tube: <https://www.youtube.com/channel/UCHaHD477h-FeBbVh9Sh7syA>
4. 6 Minute Vocabulary (BBC podcast): <http://www.bbc.co.uk/programmes/p02pc9xz>
5. 6 Minute English (BBC podcast): <http://www.bbc.co.uk/programmes/p02pc9tn>
6. Learn English Today (Free English resources and materials for ESL-EFL learners of all levels): <http://www.learn-english-today.com/index.html>
7. The English We Speak (BBC radio podcast): <http://www.bbc.co.uk/programmes/p02pc9zn>

Теоретична фонетика англійської мови

1. Lecture by Prof. Handke. Phonetics vs Phonology: <https://www.youtube.com/watch?v=De4iMKxSpgY&index=15&list=PLRIMXVU7SGRJhu62mFhPj5q5CGnvKGYu2>
2. Lecture by Prof. Handke. The Phoneme I: <https://www.youtube.com/watch?v=f3UpSsH3Tb0&index=16&list=PLRIMXVU7SGRJhu62mFhPj5q5CGnvKGYu2>
3. Lecture by Prof. Handke. The Phoneme II: <https://www.youtube.com/watch?v=WojA7TvYA&index=17&list=PLRIMXVU7SGRJhu62mFhPj5q5CGnvKGYu2>

Теоретична граматики англійської мови

1. Lecture «Free and Bound Morphemes. Affixes»: <https://www.youtube.com/watch?v=jMfS4jLyTnE>
2. Lecture «Morphemes and Allomorphs»: <https://www.youtube.com/watch?v=4dSPjg6jmvM>
3. Lecture «Derivational and Inflectional Morphemes, and Morphological Changes»: <https://www.youtube.com/watch?v=XHp8Xz4TRFA>

Лексикологія

1. Lecture «Words and morphemes» by martin Hilpert: https://www.youtube.com/watch?v=sMbI_Kyzg_s
2. Lecture «Word Creation using Clipping, Blending, and More»: https://www.youtube.com/watch?v=Q7_W_u4j7DI